

BOLYAI JÁNOS MEGYEI MATEMATIKAVÉRSÉNY feladatai, 1995/96. tanév

A szakközépiskolák és a gimnáziumok 2. osztálya,
a nyolcosztályos gimnáziumok 6. osztálya,
a hatosztályos gimnáziumok 4. osztálya számára.

A függvénytáblázaton kívül más könyv nem használható, kalkulátor használható,
számítógép nem használható!

A feladatok megoldását kellően indokolni szükséges!

Ügyeljünk az áttekinthető külalakra!

időtartam 2 óra 30 perc

- 1./ Az x és y valós számokról tudjuk, hogy $x + y > 0$. Bizonyítsuk be, hogy

$$\frac{1}{y^2} + \frac{1}{x^2} \geq \frac{1}{x} + \frac{1}{y} \quad !$$

7 pont

- 2./ Hozza egyszerűbb alakra a következő kifejezést!

$$A = \frac{\sqrt{7 - \sqrt{21 + \sqrt{80}}}}{1 + \sqrt{7 + \sqrt{48}} - \sqrt{4 - \sqrt{12}}}$$

7 pont

- 3./ Add meg az m valós szám lehetséges értékeit úgy, hogy a $\{x\} + 1 = mx + 1$ egyenletnek pontosan két megoldása legyen, ahol x az ismeretlen!
 $\{x\}$ az x szám törtrészét jelenti

6 pont

- 4./ Az ABC egyenlőoldalú háromszög középpontja O . Egy a B és O pontokon átmenő kör O_1 középpontja legyen az AB oldalon.
a., Igazoljuk, hogy AO a kör érintője!
b., Legyen Q a kör és a BC oldal második metszéspontja, P a kör és az AB oldal második metszéspontja.
Igazoljuk, hogy PQ párhuzamos AO -val!
c., Határozzuk meg, hogy BC szakasz hányszorosa BQ -nak!

8 pont

- 5./ Bizonyítsuk be, hogy bármilyen egész szám is n , az $n(n+2)(25n^2-1)$ osztható 24 - gyel!

8 pont

BOLYAI JÁNOS MEGYEI MATEMATIKAVÉRSÉNY feladatainak megoldása 1995/96. tanév
 A szakközépiskolák és a gimnáziumok 2. osztálya,
 a nyolcosztályos gimnáziumok 6. osztálya,
 a hatosztályos gimnáziumok 4. osztálya számára.

1./ Végezzük el a következő átalakítást! $\frac{x^3 + y^3}{x^2 y^2} \geq \frac{x + y}{xy}$ $x \neq 0$ $y \neq 0$ 2 p

A feltétel szerint $x + y > 0$ és $x^2 y^2 > 0$, ezért $\frac{x^3 + y^3}{x + y} \geq \frac{x^2 y^2}{xy}$ 2 p

$$x^2 - xy + y^2 \geq xy$$

$$(x - y)^2 \geq 0$$
 2 p

Ekvivalens átalakítással nyilvánvaló egyenlőtlenséget kaptunk, így az eredeti egyenlőtlenség is fennáll. 1 p

összesen 7 pont

2./ Kifejezésünk a következő alakba írható:

$$\frac{\sqrt{7 - \sqrt{21 + 4\sqrt{5}}}}{1 + \sqrt{7 + 4\sqrt{3} - \sqrt{4 - 2\sqrt{3}}}}$$
 2 p

$$\frac{\sqrt{7 - \sqrt{(2\sqrt{5} + 1)^2}}}{1 + \sqrt{(2 + \sqrt{3})^2 - \sqrt{(\sqrt{3} - 1)^2}}}$$
 2 p

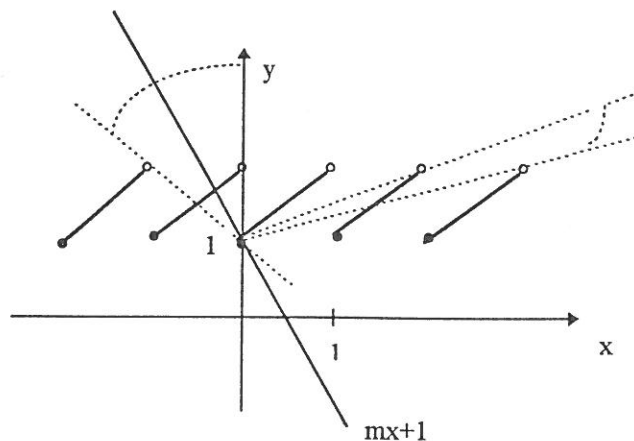
$$\frac{\sqrt{7 - 2\sqrt{5} - 1}}{1 + 2 + \sqrt{3} - \sqrt{3} + 1}$$
 1 p

$$\frac{\sqrt{6 - 2\sqrt{5}}}{4} = \frac{\sqrt{(\sqrt{5} - 1)^2}}{4}$$
 1 p

Igy a kifejezés: $\frac{\sqrt{5} - 1}{4}$ 1 p

összesen 7 pont

3./ Ábrázoljuk a $\{x\} + 1$ függvényt! 2 p

Az $mx + 1$ függvény képe a $(0;1)$ ponton átmenő, a jelölt tartományokba eső egyenes. 2 p

Tehát $\frac{1}{3} \leq m < \frac{1}{2}$ vagy $m \leq -1$ 2 p

összesen 6 pont

BOLYAI JÁNOS MEGYEI MATEMATIKAVERSENY feladatainak megoldása 1995/96. tanév
 A szakközépiskolák és a gimnáziumok 2. osztálya ,
 a nyolcosztályos gimnáziumok 6. osztálya ,
 a hatosztályos gimnáziumok 4. osztálya számára .

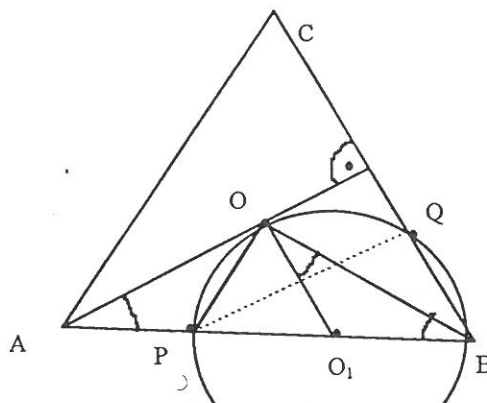
folytatás

4., a., $AOB \Delta$ és $OBO_1 \Delta$ egyenlőszárú ,
 így az egyíves szögek egyenlők , 30° osak.
 Az $AO_1O \angle = 60^\circ$, tehát $AOO_1 \angle = 90^\circ$.
 2 p

b., Thalesz tétele miatt $PQB \angle = 90^\circ$,
 így AO is és PQ is merőleges BC - re ,
 tehát párhuzamosak.
 2 p

c., $AP = PO$, mert $APO \Delta$ egyenlő-
 szárú . 1 p

$PO = BQ$, mert a $PQB \Delta \cong POB \Delta$
 megfelelő oldalai . Így $AP = BQ$
 1 p

$PO_1O \Delta$ szabályos , így $BP = 2PO = 2 AP$, tehát $AB = 3AP = 3BQ$, így BC is háromszorosa
 a BQ - nak . 2 p

összesen 8 pont

5./ Kifejezésünk $n(n+2)(5n-1)(5n+1)$ alakba írható 1 p

Mivel $(3;8) = 1$, elég bizonyítani , hogy a kifejezés osztható 3 - mal és 8 - cal is . 1 p

3 - mal való oszthatóság:

Ha n osztható 3 - mal , akkor a szorzat is osztható 3 - mal . 1 p

Ha n nem osztható 3 - mal , akkor $5n$ sem , így $5n-1$ vagy $5n+1$ osztható
 3 - mal , így a szorzat is osztható 3 - mal. 2 p

8 - cal való oszthatóság:

Ha n páros , akkor n és $n+2$ közül az egyik 2 - vel , a másik négyvel osztható , tehát a
 szorzat 8 - cal osztható. 1 p

Ha n páratlan , akkor $5n-1$ és $5n+1$ közül az egyik 2 - vel , a másik négyvel osztható ,
 tehát a szorzat 8 - cal osztható. 2 p

összesen 8 pont